

Samorządowe Kolegium Odwoławcze
w Piła
ul. Dzieci Polskich 26, 64 – 920 Piła
tel. 67 3515501
adres do doręczeń elektronicznych
AE:PL-78134-18811-GESCR-30

SKO.4150.21.2025

Piła, 19 grudnia 2025 r.

D E C Y Z J A

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Piła w składzie:
Przewodnicząca: Monika Słupska – Janulis
Członkowie: Maciej Wajs (spr.)
Wiesława Mazur

po rozpatrzeniu odwołania P. F., reprezentowanego przez r. pr. M. Ł. od decyzji Wójta Gminy Czarnków z dnia 27 sierpnia 2025 r. nr IGROŚ.6220.1.5.2025 w przedmiocie ustalenia uwarunkowań środowiskowych dla przedsięwzięcia polegającego na budowie Małej Elektrowni Wodnej na rzece Noteć, zlokalizowanej na działkach nr 363, 52 i 53 w obr. Radolinek, gm. Czarnków,
na podstawie art. 138 § 2 oraz art. 7 i art. 107 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1691), a także art. 66 ust. 1 pkt 5, art. 77 ust. 1, art. 80 ust. 1, art. 82 ust. 1 oraz art. 85 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1112, ze zm.) - dalej „ustawa ooś”

o r z e k a

- uchylić zaskarżoną decyzję w całości i przekazać sprawę organowi I instancji do ponownego rozpatrzenia.

U z a s a d n i e n i e

Wnioskiem z dnia 08 maja 2023 r. [...] Sp. z o.o. w K. wystąpiła do Wójta Gminy Czarnków o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pod nazwą „Budowa Małej Elektrowni Wodnej na rzece Noteć w miejscowości Radolinek.” Do wniosku załączyła wymagane dokumenty, w tym kartę informacyjną przedsięwzięcia (dalej „kip”), sporządzoną przez J. T. i K. M.

Po ustaleniu przez organ, iż ilość stron postępowania przekracza 10 i formalnym, w drodze obwieszczenia, zawiadomieniu tych osób o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia określonego jako budowa Małej Elektrowni Wodnej na rzece Noteć, zlokalizowanej na działkach nr 363, 52 i 53 w obr. Radolinek, gm. Czarnków, Wójt Gminy Czarnków wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu (RDOŚ), Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Czarnkowie (PPIS) oraz Dyrektora Państwowego Gospodarstwa Wodnego

Wody Polskie Zarząd Zlewni w Pile (ZZ) o zajęcie stanowiska w trybie art. 64 ustawy ooś o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Organ ustalił przy tym, iż teren przedsięwzięcia nie jest objęty żadnym obowiązującym planem zagospodarowania przestrzennego, a inwestycja należy do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko może być wymagane (§ 3 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1839, ze zm.).

Zgodnie z zapisami kip, inwestycja ma polegać na budowie małej elektrowni wodnej na rzece Noteć o maksymalnej mocy 400 kW wraz z infrastrukturą towarzyszącą. W ramach przedsięwzięcia powstanie budynek składający się z hali maszynowej (część nadziemna) oraz sześciu komór napływu i odpływu wody (część podziemna), ujęcie wód wraz z kanałem derywacyjnym doprowadzającym i odprowadzającym wodę z elektrowni oraz grobla i rów przywałowy. W budynku ma zostać zamontowane 6 turbin niskospadowych typu Kaplan, o łącznej średniej mocy ok. 300 kW, produkujących rocznie do 3000 MWh energii elektrycznej. Inwestycję planuje się na obszarze ok. 3 ha. W sąsiedztwie nadal funkcjonować będzie istniejący obecnie jaz piętrzący wody wraz z przepławką dla ryb oraz śluza umożliwiająca żeglugę. Projektowana elektrownia będzie produkowała energię elektryczną z odnawialnego źródła energii jakim są zasoby wodno – energetyczne rzeki. Energia wody gromadzona w wyniku jej przepływu przez elektrownię będzie zamieniana na prąd elektryczny, który następnie będzie odprowadzany do sieci elektroenergetycznej.

W odpowiedzi na prośbę o zaopiniowanie przedsięwzięcia, Dyrektor ZZ w Pile skierował do Wójta Gminy Czarnków prośbę o uzyskanie od inwestora wyjaśnień na temat charakterystyki inwestycji oraz sposobu gospodarowania i zabezpieczenia wód przed szkodliwymi następstwami tego przedsięwzięcia (m.in. odniesienie się do zapisów Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry w odniesieniu do JCWP „Noteć od Gwdy do Kanału Romanowskiego”, wyjaśnienie czy przedsięwzięcie może spowodować nieosiągnięcie celów środowiskowych wyznaczonych dla jednolitych części wód w stosunku do obszarów chronionych, udzielenie informacji na temat istniejącej przepławki, wskazanie parametrów piętrzenia wody i długości cofki, wyjaśnienie zakazu lokalizacji budynku wprowadzonego na obszarze chronionego krajobrazu, scharakteryzowanie rozwiązań w celu zapewnienia przepływu nienaruszalnego i przepływu niezbędnego oraz udzielenie informacji o możliwości stosowania prądów wabiących i prądów odstraszaćcych).

Po wezwaniu inwestora, w dniu 07 lipca 2023 r. przedstawił on uzupełnienie kip, które trafiło następnie do organu właściwego w sprawie ocen wodnoprawnych.

Ostatecznie opinią z dnia 20 lipca 2023 r. Dyrektor ZZ w Pile stwierdził, iż nie ma potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wskazując jednak na konieczność określenia w decyzji środowiskowej warunków i wymagań, o których mowa w art. 82 ust. 1 pkt 1 lit. b lub nałożenia obowiązku działań, o którym mowa w art. 82 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy ooś. W szczególności organ ten zobowiązał organ prowadzący postępowanie środowiskowe do zamieszczenia w końcowej decyzji następujących zaleceń:

1. Prace budowlane należy prowadzić w sposób eliminujący zanieczyszczenia gleb, wód gruntowych i powierzchniowych. Nie należy dopuszczać do zanieczyszczenia wykopów, zwłaszcza substancjami ropopochodnymi. W przypadku ewentualnych wycieków substancji ropopochodnych zanieczyszczone miejsce należy jak najszybciej oczyścić przy użyciu sorbentów substancji ropopochodnych.
2. Zaplecze budowy, postój pojazdów i maszyn budowlanych oraz magazynowanie niezbędnych materiałów zorganizować na utwardzonym podłożu, zabezpieczonym przed możliwością zanieczyszczenia gruntów, wód podziemnych oraz powierzchniowych przez substancje ropopochodne.
3. Prace budowlane prowadzić w terminie od początku września do końca lutego poza okresem lęgowym ptaków i w czasie niskiej lub braku aktywności innych grup zwierząt. Planowany zakres prac nie może kolidować z sezonami tarła i inkubacji ryb zasiedlających rzekę Noteć.
4. Nie przemieszczać mas ziemnych poprzez przepychanie ich przez koryto rzeki.
5. Nie wykorzystywać wody z rzeki na cele technologiczne, np. do wykonania zapraw i betonów. Do tego celu wykorzystywać wodę dostarczaną np. beczkowozami.

6. W trakcie realizacji, eksploatacji oraz likwidacji przedsięwzięcie zaopatrzyć w przenośne toalety (posiadające szczelne zbiorniki na ścieki socjalno – bytowe). Zgromadzone ścieki dostarczać do oczyszczalni ścieków.
7. Odpady powstające w trakcie prac budowlanych należy magazynować selektywnie w wyznaczonych miejscach. Wyodrębnione i zorganizowane miejsca na gromadzenia odpadów niebezpiecznych musi być zlokalizowane na nieprzepuszczalnym, odwodnionym podłożu, zabezpieczonym przed wpływem czynników atmosferycznych, zapobiegającym możliwości przedostania się do środowiska gruntowo – wodnego zanieczyszczonych substancji.
8. Eksploatacja elektrowni nie może zmieniać poziomu piętrzenia wody ustalonego zgodnie z aktualnym pozwoleniem wodnoprawnym dla istniejącego jazu.
9. Elektrownię wyposażyć w turbiny redukujące śmiertelność i okaleczanie wśród spływających ryb. W celu uniemożliwienia rybom wpłynięcia do kanału dopływowego do MEW zainstalować na jego wejściu kratę, a także zastosować barierę behawioralną zapobiegającą wpływaniu ryb do turbinowni.
10. Nie likwidować i nie zmieniać warunków pracy istniejącej przepławki. Należy zapewnić jej funkcjonowanie na dotychczasowych warunkach.
11. Na etapie eksploatacji inwestycji wykorzystywać biodegradowalne smary i oleje do turbin wodnych, nie powodujące szkodliwości dla rzeki i organizmów żywych.

Z kolei PPIS w Czarnkowie, opinią sanitarną z dnia 06 czerwca 2023 r. odstąpił od obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia.

RDOŚ w Poznaniu natomiast, pismem z dnia 23 czerwca 2023 r. wezwał inwestora, za pośrednictwem organu I instancji, do uzupełnienia przedstawionej kip w zakresie zagadnień konstrukcyjno – hydrotechnicznych i przyrodniczych (m.in. kwestie piętrzenia wody na jazie, zasięgu cofki, zalewania terenów sąsiednich, budowy nowej przepławki, wpływu przedsięwzięcia na korytarz ekologiczny dolina Noteci, skumulowanego oddziaływania i monitoringu porealizacyjnego).

Uzupełnienie kip inwestor przedstawił organowi w dniu 03 sierpnia 2023 r.

Powyższe informacje spowodowały, iż RDOŚ w Poznaniu, postanowieniem z dnia 23 sierpnia 2023 r. wyraził opinię o istnieniu potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Organ ten określił też zakres przyszłego raportu zwracając uwagę na konieczność szczególnej analizy zagadnień z zakresu ochrony przyrody oraz ochrony klimatu.

W konsekwencji wyżej wskazanych opinii, Wójt Gminy Czarnków, działając na podstawie art. 63 ust. 1 i ust. 4 ustawy ooś, postanowieniem z dnia 29 sierpnia 2023 r. zdecydował nałożyć na [...] Sp. z o.o. w K. obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko formułując w punktach zalecenia uszczegółowienia zagadnień dot. ochrony przyrody i ochrony klimatu, które wynikały głównie z postanowienia RDOŚ w Poznaniu.

Jednocześnie, działając na podstawie art. 63 ust. 5 ustawy ooś organ, w dniu 06 września 2023 r. zawiesił prowadzone postępowanie do czasu przedłożenia mu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia.

O wydaniu obu powyższych postanowień poinformował strony w drodze publicznego obwieszczenia.

W dniu 05 czerwca 2024 r. [...] Sp. z o.o. przedstawiła raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko przygotowany przez zespół pod kierunkiem J. T. W reakcji na to, Wójt Gminy Czarnków, w dniu 11 czerwca 2024 r. podjął zawieszony postępowanie środowiskowe oraz wystąpił do RDOŚ w Poznaniu o uzgodnienie w trybie art. 77 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś warunków realizacji przedsięwzięcia.

Dodatkowo, obwieszczeniem z dnia 14 czerwca 2024 r., działając na podstawie art. 33 ustawy ooś, podał do publicznej wiadomości najważniejsze informacje dotyczące prowadzonego

postępowania oraz wyznaczył termin (od 14.06.2024 r. do 14.07.2024 r.) na wnoszenie uwag i zastrzeżeń.

W odpowiedzi na wniosek organu, RDOŚ w Poznaniu, pismem z dnia 12 lipca 2024 r. zwrócił się do niego o potwierdzenie zgodności ze stanem faktycznym sposobu zagospodarowania terenu w otoczeniu przedsięwzięcia, a także wyjaśnienie do jakiego rodzaju terenów, w kontekście zapisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, należą tereny sąsiadujące z obszarem przedsięwzięcia i w jakiej odległości położone są tereny wymagające ochrony akustycznej. Odpowiedzi Wójta Gminy Czarnków przekazał w dniu 17 lipca 2024 r.

W dniu 22 lipca 2024 r. do organu wpłynęło pismo strony postępowania – B. M. zawierające uwagi do przedstawionego przez inwestora raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Jego zdaniem, raport zawiera liczne braki i nieścisłości, a w szczególności nie uwzględnia i nie opisuje racjonalnego wariantu alternatywnego przedsięwzięcia, który w jego ocenie winien być uznany za wariant najkorzystniejszy dla środowiska. Dodał, że taki najkorzystniejszy wariant alternatywny był już przedmiotem analiz we wcześniejszej decyzji środowiskowej Wójta Gminy Czarnków oraz decyzji o warunkach zabudowy z dnia 14 sierpnia 2014 r. wydanych dla tego samego przedsięwzięcia, w tej samej lokalizacji. Aktualnie zaś przedstawiony do inwestycji raport zawierający wariant alternatywny jest jego zdaniem niedopuszczalny.

Kolejnym pismem, z dnia 29 sierpnia 2024 r. B. M. ponownie przedstawił swoje wątpliwości co do prawidłowości zapisów raportu wnosząc o wydanie odmownej decyzji środowiskowej. Zdaniem interweniującego, zaproponowany w decyzji wariant przedsięwzięcia nie jest korzystny, gdyż inwestycja powinna opierać się na wariacie przyjętym w decyzji środowiskowej z dnia 26 kwietnia 2013 r. Zaproponowany aktualnie przez [...] Sp. z o.o. wariant nie stanowi optymalnego wykorzystania wód, a realizacja inwestycji na jego podstawie stanowić będzie marnotrawstwo energii wodnej. Ponadto wnioskodawca zarzucił niewystarczający opis przedsięwzięcia, niedostateczne odniesienie się do powstających odpadów, wykorzystywania zasobów naturalnych i opisu właściwości wód. Dodatkowo wskazał też, że raport nie przedstawia monitoringu oddziaływania przedsięwzięcia na obszary Natura 2000, wadliwie wskazuje odległość od najbliższej zabudowy, nie wyjaśnia wpływu na obszar działki nr ....., nie informuje o podniesieniu poziomu wód gruntowych, a także innym niekorzystnym oddziaływaniu na nieruchomości zlokalizowane w sąsiedztwie.

W odpowiedzi na te uwagi inwestor zajął stanowisko, a organ w dniu 16 września 2024 r. przekazał je wnioskodawcy.

Realizując wniosek o uzgodnienie przedsięwzięcia, pismem z dnia 13 września 2024 r. RDOŚ w Poznaniu wezwał inwestora, za pośrednictwem organu I instancji, do uzupełnienia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, m.in. w zakresie przedstawienia właściwej formy treści raportu, określenia dokładnych parametrów przedsięwzięcia (liczby turbin, ich mocy, powierzchni przedsięwzięcia), a także specyfiki działań podejmowanych wokół inwestycji, przedstawienia wpływu zaproponowanych wariantów na ruchy masowe, wpływu przedsięwzięcia na zabytki, przeanalizowanie możliwych konfliktów społecznych, a także szereg zagadnień z zakresu hydrogeologii, ochrony wód i gospodarko wodno – ściekowej. Odpowiedzi [...] Sp. z o.o. udzieliła pismem z dnia 17 października 2024 r. zawierającym pierwsze uzupełnienie raportu.

Kolejnym wezwaniem, z dnia 10 października 2024 r. RDOŚ w Poznaniu ponownie zobowiązał inwestora do uzupełnienia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia, tym razem w zakresie szczegółowych zagadnień dotyczących ochrony przyrody. Uzupełnienie raport w tym zakresie nadesłane zostało przez inwestora pismem z dnia 12 listopada 2024 r.

Trzecie wezwanie do uzupełnienia raportu RDOŚ w Poznaniu sformułował w dniu 17 stycznia 2025 r. Wezwał wówczas inwestora do złożenia dodatkowych wyjaśnień na temat

zagadnień ochrony przyrody. Dokument z odpowiedzią inwestor przedstawił organowi w dniu 17 marca 2025 r.

Ostatecznie, postanowieniem z dnia 27 czerwca 2025 r. RDOŚ w Poznaniu uzgodnił realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie Małej Elektrowni Wodnej na rzece Noteć, na działkach nr 363, 52 i 53 w obr. Radolinek, gm. Czarnków. W postanowieniu organ określił łącznie 24 następujące warunki realizacji tego przedsięwzięcia:

1. Zainstalować maksymalnie 6 turbin typu Kaplan o łącznej, maksymalnej mocy wytwórczej do 400 kW.

2. W urządzeniach elektrowni wykorzystywać smary i oleje biodegradowalne.

3. Zaplecze budowy, plac postojowy, bazę materiałowo - sprzętową zlokalizować poza miejscem występowania siedliska przyrodniczego 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nymphaeion, Potamion, zlokalizowanego w odległości około 50 m w kierunku północnym od inwestycji.

4. Na placu budowy nie prowadzić napraw pojazdów i sprzętu budowlanego.

5. Na placu budowy nie tankować pojazdów i sprzętu budowlanego.

6. Miejsca postoju maszyn i pojazdów oraz magazynowania materiałów i odpadów niebezpiecznych uszczelnić.

7. Zaplecze budowy zaopatrzyć w sorbenty na wypadek ewentualnego wycieku substancji niebezpiecznych.

8. Wszelkie prace związane z realizacją przedmiotowego przedsięwzięcia oraz ruch pojazdów ograniczyć do pory dnia, tj. 6:00 - 22:00.

9. Przed rozpoczęciem prac polegających na zdjęciu wierzchniej warstwy gleby teren inwestycji skontrolować pod kątem występowania gatunków chronionych, w tym gniazd ptasich.

10. Wycinkę drzew i krzewów przeprowadzić od 1 września do końca lutego.

11. Miejsca składowania materiałów budowlanych i postoju ciężkiego sprzętu wyznaczyć poza obrysem rzutu koron drzew.

12. Prace ziemne oraz inne prace związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego prowadzone w obrębie bryły korzeniowej drzew i krzewów nieprzeznaczonych do wycinki, wykonywać w sposób jak najmniej szkodzący drzewom i krzewom w szczególności:

- pnie drzew narażonych na uszkodzenia na czas budowy właściwie zabezpieczyć uwzględniając konieczność zapewnienia dostępu do schronień oraz w sposób niepowodujący zniszczenia, uszkodzenia lub zabicia występujących tam gatunków roślin, zwierząt i grzybów;

- nie obsypywać ziemią pni drzew powyżej wysokości 0,2 m i krzewów powyżej wysokości 0,1 m, ponad pierwotny poziom terenu;

- podczas prac ziemnych zabezpieczyć systemy korzeniowe przed przesychnianiem i przemarzaniem;

- nie niszczyć korzeni odpowiedzialnych za statykę drzewa.

13. Przeprowadzić nasadzenia drzew minimalizujące straty przyrodnicze, w stosunku 1:1 za każde wycięte drzewo o obwodzie powyżej 20 cm do 100 cm, w stosunku 1:2 za każde wycięte drzewo o obwodzie od 101 cm do 200 cm, w stosunku 1:3 za każde wycięte drzewo o obwodzie od 201 cm do 300 cm oraz nasadzenia krzewów na powierzchni nie mniejszej niż powierzchnia usuwanych krzewów i powierzchnia rzutu koron drzew o obwodzie do 20 cm łącznie; do nasadzeń nie wykorzystywać roślin gatunków obcych.

14. Do nasadzeń zastosować prawidłowo wyprodukowany materiał szkółkarski: właściwie uformowanych, o wyprowadzonej koronie i prostym pniu oraz proporcjonalnej bryle korzeniowej. Nasadzenia pielęgnować i regularnie podlewać przez okres min. 3 lat.

15. Prowadzić monitoring udatności i trwałości nasadzeń drzew i krzewów, w okresie 3 lat od ich posadzenia - w 1, 2 i 3 roku. W przypadku stwierdzonego braku zachowania żywotności drzew/krzewów, nasadzenia należy uzupełnić w stosunku 1:1 w następnym roku kalendarzowym i pielęgnować oraz regularnie podlewać przez kolejne 3 lata.

16. Prace w obrębie koryta rzeki Noteć oraz prace związane z budową kanału derywacyjnego, grobli po obrysie kanału derywacyjnego, rowu przywałowego prowadzić poza okresem od 1 marca do 31 lipca oraz od 1 października do 31 grudnia. Przed rozpoczęciem prac teren skontrolować pod kątem występowania plazów, a w przypadku stwierdzenia ich obecności, przenieść je w odpowiednie siedliska.

17. Wzdłuż południowej granicy działki o nr ewid. 363, obręb Radolinek, gm. Czarnków (licząc od koryta rzeki Noteć) i dalej wzdłuż jej zachodniej granicy, aż do koryta rzeki Noteć na wysokości miejsca zlokalizowanego powyżej włączenia istniejącego rowu do projektowanego rowu przywałowego, na czas realizacji prac budowlanych zastosować tymczasowe ogrodzenie

herpetologiczne, wykonane z materiałów pełnych lub geowłókniny, wkopanych min. 10 cm w ziemię, o wysokości co najmniej 50 cm n.p.t., z przewieszką w górnej części o szerokości co najmniej 5 cm skierowaną w kierunku przeciwnym do terenu robót. Zakończenia płotków wykonać w kształcie litery „u”.

18. Na etapie prowadzenia prac ziemnych, minimum raz dziennie przed rozpoczęciem prac, kontrolować wykopy i zagłębienia, a uwięzione w nich zwierzęta niezwłocznie przenosić w bezpieczne, odpowiednie dla danego gatunku miejsca, poza teren realizacji prac budowlanych. Taką samą kontrolę przeprowadzić bezpośrednio przed zasypaniem wykopów i zagłębień.

19. Przed wlotem do elektrowni zamontować kraty gęste, o prześwicie wynoszącym maksymalnie 15 mm. Dokładny sposób rozstawu krat pod właściwym kątem do nurtu skonsultować przed realizacją inwestycji ze specjalistą ichtiologiem.

20. Zaprojektować i przebudować przepławkę tak aby spełniała następujące parametry:

a) długość przepławki: ok. 24,75 m,

b) liczba komór w przepławce: 9 szt.,

c) długość pojedynczej komory: min. 2,75 m i szerokości pojedynczej komory min. 1,80 m,

d) minimalna głębokość wody w komorach: 0,75 m,

e) szerokość szczelin: 0,3 m,

f) rzeczywista różnica poziomu wody pomiędzy komorami nie może przekraczać 0,16m,

g) przepływ przez przepławkę, prędkość prądu wabiącego oraz prędkość przepływu ustalić na etapie realizacji przedsięwzięcia pod nadzorem ichtiologicznym,

h) dno przepławki na całej długości wyłożyć warstwą gruboziarnistego substratu, na powierzchni którego ułożyć ustabilizowane większe, pojedyncze, nieregularnie ułożone otoczaki o średnicy 0,2 - 0,4 m,

i) wpływ do przepławki w dolnej i górnej wodzie zaprojektować równoległe do nurtu głównego przy brzegu, zapewniając prąd wabiący wypływający z przepławki pod kątem do 45°,

j) połączenie przepławki z dnem rzeki wykonać za pomocą rampy dennej, bez progu.

21. Przepławkę wykonać przed oddaniem do użytkowania MEW.

22. Na etapie realizacji przedsięwzięcia prowadzić udokumentowany nadzór przyrodniczy, obejmujący: kontrolę terenu przed rozpoczęciem poszczególnych etapów prac pod kątem występowania gatunków chronionych, w tym płazów, identyfikację zagrożeń dla tych gatunków w wyniku realizacji planowanych prac oraz podejmowanie na bieżąco działań zapobiegających tym zagrożeniom w szczególności poprzez: modyfikację sposobu prowadzenia prac, dostosowanie terminów prowadzenia prac, zastosowania tymczasowych płotków herpetologicznych,

23. W okresie pierwszych dwóch lat od oddania do użytkowania MEW prowadzić monitoring skuteczności działania przepławki. Wyniki monitoringu wraz z oceną skuteczności zastosowanych rozwiązań i propozycją działań minimalizujących, w tym ewentualnej potrzeby korekty parametrów przepławki, przekazać do RDOŚ w Poznaniu w ciągu miesiąca od zakończenia pierwszego roku obserwacji jako raport okresowy i w ciągu miesiąca od zakończenia dwuletniego okresu monitoringu jako raport końcowy.

24. Przepławkę regularnie kontrolować i czyścić.

RDOŚ w Poznaniu nie stwierdził jednocześnie konieczności ponownego przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś.

W dalszej kolejności, uzyskawszy stanowisko organu ochrony środowiska, Wójt Gminy Czarnków, działając na podstawie art. 33 ust. 1 i art. 79 ust. 1 ustawy ooś zawiadomił strony oraz społeczeństwo o możliwości zapoznania się z aktami sprawy i prawie wnoszenia uwag i zastrzeżeń (od dnia 04.07.2025 r. do 04.08.2025 r.). Po upływie wyznaczonego terminu zdecydował o wydaniu decyzji kończącej postępowanie.

Decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, w oparciu o art. 71 ust. 1 i ust. 2 pkt 2, art. 82 ust. 1 i art. 85 ust. 1 – 3 ustawy ooś, organ wydał ostatecznie w dniu 27 sierpnia 2025 r. ustalając w niej uwarunkowania środowiskowe dla planowanego na działkach nr 363, 52 i 53 w obr. Radoleinek przedsięwzięcia.

W sentencji określił rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia, istotne warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych,

zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich i wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji koniecznej do wydania decyzji, o których mowa w art.72 ust.1, w szczególności w projekcie budowlanym, w przypadku decyzji, o których mowa w art. 72 ust.1 pkt 1, 10, 14, 18, 23, 26 i 27. Organ stwierdził też konieczność wykonania kompensacji przyrodniczej w postaci nasadzeń drzew i krzewów, nałożył na inwestora obowiązek unikania, zapobiegania, ograniczania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (art. 82 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy ooś) oraz obowiązek monitoringu działania przepławki oraz udatności i trwałości nasadzeń drzew i krzewów. Jednocześnie nie stwierdził konieczności ponownego przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś.

Uzasadniając decyzję Wójt Gminy Czarnków na wstępie szczegółowo opisał przebieg dotychczasowego postępowania zwracając uwagę na stanowiska zajęte przez organy opiniujące – uzgadniające. Nakreślił też zakres przedsięwzięcia i opisał elementy procesu budowy. Precyzyjnie wskazał zakres prac w zakresie gruntownej przebudowy istniejącej przepławki. Następnie organ wskazał najważniejsze uwarunkowania przedsięwzięcia. Zaznaczył, że teren objęty inwestycją znajduje się w obrębie dwóch głównych zbiorników wód podziemnych nr 127 oraz nr 138. Nie znajduje się natomiast w granicach stref ochronnych ujęć wód podziemnych. Funkcjonowanie inwestycji nie będzie powodowało zapotrzebowania na wodę i nie będzie związane z powstawaniem ścieków. Wody opadowe i roztopowe będą odprowadzane w sposób niezorganizowany do gruntu. W toku realizacji przedsięwzięcia środowisko gruntowo-wodne będzie zabezpieczone przed zanieczyszczeniem (zaplecze budowy w oddaleniu od rzeki, sorbenty do likwidacji ewentualnych wycieków, zakaz napraw i tankowania pojazdów, nakaz uszczelnienia miejsc występowania substancji niebezpiecznych).

Problem odpadów zostanie zminimalizowany, a przedsięwzięcie nie będzie naruszać prawa w zakresie gospodarki odpadami. Masy ziemne wydobywane w trakcie realizacji inwestycji zostaną zagospodarowane na miejscu, a ich ew. nadmiar będzie przekazany odbiorcom zajmującym się tego typu odpadami. Inne odpady będą magazynowane selektywnie i przeznaczane do odzysku. Odpady powstające w związku z pracą usługodawców będą zagospodarowywane przez ich wytwórców. Funkcjonowanie instalacji będzie się odbywać bezemisyjnie i będzie generowało znikome ilości odpadów typu olej przekładniowy i smary, które będą utylizowane przez wyspecjalizowanych odbiorców. Nie przewiduje się zatem znacząco negatywnego oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na wody podziemne. W związku z inwestycją nie powstaną też obiekty zakłócające ciągłość hydromorfologiczną rzeki. Przewiduje się monitoring poziomu wody oraz wielkości jej przepływu i okresowe kontrole stanu technicznego urządzeń elektrowni. Przedsięwzięcie będzie zlokalizowane na obszarze zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie 10%. Inwestor gwarantuje swobodnie przepuszczane wody w razie zagrożenia powodziowego.

Inwestycja zostanie zlokalizowana na terenie obszarów Natura 2000 (specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Noteci PLH300004, obszaru specjalnej ochrony ptaków Nadnoteckie Łęgi PLB300003) oraz na terenie obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Noteci” i w krajobrazie priorytetowym „Dolina Noteci Walkowice Krzyż Wielkopolski”, a także w granicach obszaru ważnego dla ptaków „Dolina Noteci” oraz w obrębie korytarzy ekologicznych: Środkowa Dolina Noteci GKPnC7B oraz Dolina Noteci GKPnC-17. Organ przywołał specyfikę tych obszarów, przedmiot ich ochrony oraz główne zagrożenia. Wymienił także rodzaje siedlisk oraz gatunki roślin i zwierząt podlegające szczególnemu traktowaniu. Zaznaczył, że choć inwestycja zlokalizowana jest na obszarze chronionego krajobrazu „Dolina Noteci” to jednak w stosunku do niej nie obowiązują zakazy wprowadzone przepisami wykonawczymi statuującymi ten obszar. Mając na uwadze niewielką zajętość terenu, punktowy charakter przedsięwzięcia, lokalizację w sąsiedztwie istniejącego jazu, brak zmiany wysokości piętrzenia wód, a także przebudowę istniejącej

przeplawki inwestycja nie będzie miała wpływu na krajobraz priorytetowy „Dolina Noteci Walkowice — Krzyż Wlkp”.

Organ scharakteryzował środowisko przyrodnicze terenu przedsięwzięcia oraz terenów sąsiednich. Wyjaśnił, że w obszarze tym nie stwierdzono chronionych siedlisk przyrodniczych oraz chronionych gatunków roślin, porostów i grzybów. W decyzji zaznaczył, że inwestycja nie będzie ingerować w siedliska przyrodnicze 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami Nympheion, Potamion (będące przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004) i zakłócać ich funkcjonowania. Nie dojdzie też do ich zniszczenia i fragmentacji. Ponadto przedsięwzięcie nie zmieni stosunków wodnych, nie wpłynie na brak okresowych wylewów rzeki Noteć ani zmiany wysokości piętrzenia. Nie dojdzie dzięki temu do zmniejszenia spójności siedlisk, ich degradacji i przekształcenia. Inwestycja nie będzie też miała negatywnego wpływu na sąsiednie siedliska - 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*), Ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*) i 6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*).

Organ dodał także, że w pobliżu planowanego przedsięwzięcia nie prowadzono badań monitoringowych ichtiofauny, a dane o jej składzie pochodzą z odłowów wędkarskich i literatury. Zaznaczył, że rzeka Noteć może być miejscem tarła łososia i troci wędrownej, z kolei występująca różanka i boleń zostały wskazane w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej. Nie stwierdzono natomiast występowania piskorza będącego przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 - Dolina Noteci PLH300004. Realizowana natomiast w ramach inwestycji przebudowa przeplawki nie wpłynie na ograniczenie drożności korytarzy ekologicznych Dolina Noteci - GKPN-C-17 oraz Środkowa Dolina Noteci - GKPN-C-7B.

Zdaniem organu teren inwestycji, z uwagi na przekształcenie i usytuowanie obiektów hydrotechnicznych, nie stanowi szczególnie atrakcyjnego miejsca występowania płazów (w tym będącego przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 - Dolina Noteci kumaka nizinnego) oraz koncentracji ptaków. Zarówno na terenie inwestycji, jak i w zasięgu jej oddziaływania podczas badań terenowych nie stwierdzono gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony obszaru Nadnoteckie Łęgi PLB300003 oraz gatunków, dla których wyznaczono obszar ważny dla ptaków „Dolina Noteci”. Nie wykluczono jednakże ich występowania w zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia. Zaznaczono, że inwestycja nie będzie miała wpływu na utratę lub ograniczenie miejsc bytowania, żerowania oraz rozrodu zinwentaryzowanych gatunków ptaków, a także gatunków będących przedmiotami ochrony obszaru Nadnoteckie Łęgi PLB300003 oraz ptaków, dla których wyznaczono obszar ważny dla ptaków „Dolina Noteci”.

W decyzji wskazano, iż realizacja inwestycji będzie się wiązała z usunięciem drzew i krzewów, co wpłynie na zmianę krajobrazu oraz lokalny ekoklimat. W ramach kompensacji przyrodniczej przewidziano nasadzenia zastępcze, jedynie w obrębie gatunków rodzimych. Nałożono też obowiązek, by w trakcie realizacji inwestycji, zabezpieczyć rosnące drzewa przed mechanicznymi uszkodzeniami albo naruszeniem statyki.

W znacznej części uzasadnienia decyzji organ szczegółowo odniósł się do wyartykułowanych w sentencji decyzji poszczególnych warunków korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji oraz wymagań dotyczących ochrony środowiska koniecznych do uwzględnienia przy wydawaniu decyzji budowlanych. Organ scharakteryzował elementy kompensacji przyrodniczej, obowiązku działań mających na celu unikanie, zapobieganie i ograniczanie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a także monitoringu przeplawki i nasadzeń zastępczych.

W końcowej części uzasadnienia decyzji Wójt Gminy Czarnków stwierdził, że nie przewiduje znacząco negatywnego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na etapie realizacji, eksploatacji i likwidacji na środowisko przyrodnicze, w tym na bioróżnorodność rozumianą jako liczebność i kondycję populacji występujących gatunków, w szczególności gatunków chronionych, rzadkich lub ginących oraz ich siedliska, w tym utratę, fragmentację lub izolację siedlisk oraz zaburzenia funkcji przez nie pełniących, a także ekosystemy — ich kondycję, stabilność, odporność na zaburzenia, fragmentację i pełnione funkcje w środowisku. Jego

zdanem inwestycja nie powinna także spowodować nadmiernej eksploatacji lub niewłaściwego wykorzystania zasobów przyrodniczych czy przyczynić się do rozprzestrzeniania się gatunków obcych. Przeprowadzona w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia analiza wykazała, że nie wystąpi również znacząco negatywny wpływ na siedliska przyrodnicze, gatunki i siedliska gatunków będących przedmiotami ochrony ww. obszarów Natura 2000, integralność obszarów Natura 2000 lub ich powiązania z innymi obszarami chronionymi.

Organ dodał jednakże, że prace związane z realizacją przedsięwzięcia mogą powodować naruszenie zakazów określonych w przepisach normujących kwestie ochrony gatunkowej grzybów, roślin i zwierząt.

W odniesieniu do klimatu akustycznego organ stwierdził, iż przedsięwzięcie nie będzie źródłem hałasu. Na etapie realizacji inwestycji hałas generowany będzie jedynie przez pojazdy budowlane, a ponieważ nie będzie on ciągły, stąd nie będzie powodował ponadnormatywnego oddziaływania akustycznego. Eksploatacja przedsięwzięcia będzie się natomiast wiązała z hałasem szumu wody padającej na elementy turbiny wodnej. Hydrozespół umieszczony jednak będzie w podziemnym, wydzielonym i zaizolowanym akustycznie pomieszczeniu, stąd nie będzie to powodować przekroczenia akustycznych standardów jakości środowiska.

Podobnie nie przewiduje się negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na stan jakości powietrza. Krótkotrwałe emisje substancji zanieczyszczających powietrze będą powstawały jedynie w czasie prac budowlano-konstrukcyjnych i będą one miały charakter chwilowy i lokalny.

Ponadto organ wspomniał też, że przedsięwzięcie nie będzie szkodliwie wpływać na zmiany klimatu, a w skali mikro może pozytywnie wpływać na te zmiany poprzez zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i pyłów wskutek produkcji energii z wody.

Elementem uzasadnienia była też analiza wskazanych w raporcie o oddziaływaniu wariantów tego przedsięwzięcia przyjętych do porównania, tj. wariantu proponowanego oraz racjonalnego wariantu alternatywnego. Za najkorzystniejszy uznano wariant inwestorski i oceniono go jako możliwy do realizacji i nie powodujący przekroczenia standardów jakości środowiska.

Na koniec organ potwierdził, iż z inwestycją nie wiąże się konieczność ponownego przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś oraz przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Decyzja doręczona została stronom postępowania za pośrednictwem publicznego obwieszczenia.

Powyższą decyzję, w ustawowym terminie zaskarżył odwołaniem P.F., działający za pośrednictwem pełnomocnika – r. pr. M. Ł. Odwołujący wniósł o uchylenie tej decyzji w całości i umorzenie postępowania względnie jej uchylenie i orzeczenie co do istoty poprzez odmowę zgody na realizację przedsięwzięcia. Opcjonalnie zażądał uchylenia decyzji i przekazania sprawy do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji. Odwołujący zarzucił naruszenie przepisów postępowania (art. 7, art. 77 § 1 i art. 80 kpa) poprzez błąd w ustaleniach faktycznych i przyjęcie, że przedsięwzięcie nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko przyrodnicze, a cele środowiskowe będą spełnione. Podkreślił, że organ niedostatecznie rzetelnie rozważył zastrzeżenia złożone w toku postępowania przez B. M. oraz że decyzja nie została prawidłowo uzasadniona (wadliwość z art. 107 § 3 kpa i art. 85 ustawy ooś).

Odwołujący podniósł też naruszenie przepisów prawa materialnego - art. 80 ust. 1 ustawy ooś - poprzez niewzięcie pod uwagę wymaganych w tym przepisie kwestii (m.in. brak analizy wariantów przedsięwzięcia, zbadania wpływu inwestycji na podniesienie się poziomu wód gruntowych, opisu szczegółów prowadzenia budowy i ew. wpływu na środowisko wykorzystywanych środków chemicznych) oraz art. 81 ust. 2 i 3 ustawy ooś – poprzez ich

pominięcie (brak uwzględnienia, że przedsięwzięcie będzie znacząco negatywnie wpływać na obszar Natura 2000 oraz negatywnie wpływać na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych wskazanych w art. 59 i 61 ustawy - Prawo wodne).

Samorządowe Kolegium Odwoławcze zważyło, co następuje:

Odwołanie wymaga uwzględnienia.

Materialnoprawną podstawą decyzji organu I instancji są przepisy ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839, ze zm.).

Uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wymagane jest dla planowanych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko bądź potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (art. 71 ust. 1 i 2 ustawy). W myśl art. 59 ustawy przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wymaga realizacja następujących planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko:

- 1) planowanego przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- 2) planowanego przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, jeżeli obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko został stwierdzony na podstawie art. 63 ust. 1.

Obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w zależności zatem od rodzaju zamierzonego przedsięwzięcia lub miejsca jego realizacji może mieć charakter obowiązkowy lub fakultatywny. W pierwszym przypadku ocena oddziaływania na środowisko musi być przeprowadzona zawsze. W drugim przypadku właściwy organ określa, że taki obowiązek występuje.

Planowane na działkach nr 363, 52 i 53 w obr. Radolinek przedsięwzięcie zakwalifikowane zostało do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (§ 3 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia z dnia 10 września 2019 r.) jako elektrownia wodna. Dla takiego przedsięwzięcia, zgodnie z art. 63 ust. 1 ustawy, organ właściwy do wydania decyzji środowiskowej stwierdza, w drodze postanowienia obowiązek uprzedniego przeprowadzenia oceny oddziaływania inwestycji na środowisko. Postanowienie w tej kwestii organ wydaje po zasięgnięciu opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska, organu właściwego do wydania oceny wodnoprawnej oraz właściwego organu inspekcji sanitarnej (art. 64 ust. 1 ustawy) określając jednocześnie zakres wymaganego raportu o oddziaływaniu na środowisko. Co powinien zawierać raport sporządzany w ramach oceny oddziaływania na środowisko określa szczegółowo art. 66 ust.1 ustawy.

Zgodnie z tym przepisem raport powinien zawierać informacje umożliwiające analizę kryteriów wymienionych w art. 62 ust. 1 ustawy oraz zawierać m.in.

- opis przewidywanych skutków dla środowiska w przypadku niepodejmowania przedsięwzięcia, uwzględniający dostępne informacje o środowisku oraz wiedzę naukową (pkt 4)

- opis wariantów przedsięwzięcia uwzględniający szczególne cechy przedsięwzięcia lub jego oddziaływania na środowisko, ze wskazaniem wariantu wybranego do realizacji, racjonalnego wariantu alternatywnego oraz racjonalnego wariantu najkorzystniejszego dla środowiska; racjonalny wariant najkorzystniejszy dla środowiska może być tożsamy z wariantem wybranym do realizacji albo racjonalnym wariantem alternatywnym (pkt 5)

- określenie przewidywanego oddziaływania analizowanych wariantów na środowisko, w tym również w przypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, katastrofy naturalnej lub budowlanej, na klimat, w tym emisje gazów cieplarnianych i oddziaływania istotne z punktu

widzenia adaptacji do zmian klimatu, przewidywanej podatności na zmiany klimatu, uwzględniającej narażenie oraz odporność analizowanych wariantów na zmiany klimatu (...) (pkt 6),

- porównanie oddziaływań analizowanych wariantów (pkt 6a)
- uzasadnienie proponowanego przez wnioskodawcę wariantu, z uwzględnieniem informacji, o których mowa w pkt 6 i 6a (pkt 7),

Informacje, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 4-8, powinny uwzględniać przewidywane oddziaływanie analizowanych wariantów na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru (art. 66 ust. 2).

Jeżeli była przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, biorąc pod uwagę:

- 1) wyniki uzgodnień i opinii, o których mowa w art. 77 ust. 1;
- 2) ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko;
- 3) wyniki postępowania z udziałem społeczeństwa;
- 4) wyniki postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone (art. 80 ust. 1).

Według art. 81 ust. 1 ustawy, jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika brak możliwości realizacji przedsięwzięcia w wariantcie proponowanym przez wnioskodawcę, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, za zgodą wnioskodawcy, wskazuje w decyzji, spośród wariantów, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 5, wariant dopuszczony do realizacji. W przypadku braku możliwości realizacji przedsięwzięcia w wariantach, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 5, oraz w przypadku braku zgody wnioskodawcy na wskazanie w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wariantu dopuszczonego do realizacji, organ odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia.

Jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, że przedsięwzięcie może znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia, o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (art. 81 ust. 2).

Jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, że przedsięwzięcie to wpływa negatywnie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz art. 61 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację tego przedsięwzięcia, o ile nie zostaną spełnione warunki, o których mowa w art. 68 pkt 1, 3 i 4 tej ustawy (art. 81 ust. 3).

Elementy decyzji ustalającej środowiskowe uwarunkowania inwestycji ustawodawca określił w art. 82 ust. 1 ustawy wskazując m.in. na:

- a) rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia (...),
- b) istotne warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich,
- c) wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1, w szczególności w projekcie zagospodarowania działki lub terenu lub projekcie architektoniczno-budowlanym, w przypadku decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14, 18, 23, 26 i 27,
- d) wymogi w zakresie przeciwdziałania skutkom awarii przemysłowych, w odniesieniu do przedsięwzięć zaliczanych do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska,
- e) wymogi w zakresie ograniczania transgranicznego oddziaływania na środowisko w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których przeprowadzono postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko,

W przypadku gdy z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika potrzeba:

a) wykonania kompensacji przyrodniczej - stwierdza konieczność wykonania tej kompensacji,
b) unikania, zapobiegania, ograniczania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - nakłada obowiązek tych działań,

c) monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - nakłada obowiązek monitorowania, określając jego zakres, termin i obowiązki co do przedłożenia informacji o jego wynikach regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska, organowi wydającemu decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach oraz, gdy jest to uzasadnione, wskazuje inne organy, którym należy przedłożyć wyniki, spośród następujących:

- wójt, burmistrz lub prezydent miasta,
- starosta,
- marszałek województwa,
- wojewódzki inspektor ochrony środowiska (art. 82 ust. 1 pkt 2);

W przypadku, o którym mowa w art. 135 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, stwierdza konieczność utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania (art. 82 ust. 1 pkt 3).

Zgodnie z art. 82 ust. 1 pkt 4 ustawy właściwy organ zobowiązany jest też przedstawić stanowisko w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14 i 18 (...).

Załącznikiem do decyzji jest zawsze charakterystyka przedsięwzięcia (art. 82 ust. 3 ustawy)

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wymaga uzasadnienia (art. 85 ust. 1). Zgodnie z art. 85 ust. 2 ustawy uzasadnienie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, niezależnie od wymagań wynikających z przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, powinno zawierać:

1) w przypadku, gdy została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko:

a) informacje o przeprowadzonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę, i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa,

b) informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- uzgodnienia i opinie organów, o których mowa w art. 77 ust. 1,
- wyniki postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone,

c) uzasadnienie stanowiska, o którym mowa w art. 82 ust. 1 pkt 4.

Dokonując prawnej weryfikacji zaskarżonej decyzji Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Pile zwróciło uwagę na dwa istotne naruszenia przepisów prawa materialnego mające wpływ na ostatecznie przeprowadzoną procedurę oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Po pierwsze Kolegium zauważyło, że raport oddziaływania na środowisko, znajdujący się w aktach sprawy, nie zawiera trzech wariantów, co jest wymagane przepisem art. 66 ust. 1 pkt 5 ustawy. Wbrew temu, co twierdzi inwestor, to nie on jest władny do tego, aby ocenić czy wariant zaproponowany przez niego jest jednocześnie wariantem najkorzystniejszym dla środowiska. O tym może zdecydować tylko organ administracji publicznej, który wydaje w tej sprawie decyzję administracyjną i ponosi za to odpowiedzialność (wyrok WSA w Poznaniu z dnia 20 grudnia 2023 r., sygn. akt II SA/Po 784/22, Lex nr 3650399). Z tego też względu inwestor jest zobowiązany do przedstawienia trzech wariantów inwestycji, o której zrealizowanie inwestor ubiega się. Zgodnie z prawidłową wykładnią art. 66 ust. 1 pkt 5 ustawy wymagana wariantowość przedsięwzięcia polega na przedstawieniu co najmniej trzech wariantów z uzasadnieniem ich wyboru. Przedstawione warianty powinny się różnić przede wszystkim pod względem sposobu w jaki wnioskowane przedsięwzięcie będzie

oddziaływać na środowisko w związku z różnymi sposobami jego realizacji. Celem wskazania racjonalnego wariantu alternatywnego jest poszukiwanie alternatywnych rozwiązań pozwalających zrealizować przedsięwzięcie w sposób racjonalnie oddziałujący na środowisko. Nie można zatem zredukować wymaganych trzech wariantów w istocie do jednego lub kilku wariantów inwestycyjnych wraz z jednoczesnym uznaniem jednego z wariantów inwestycyjnych za najkorzystniejszy dla środowiska. Wariant najkorzystniejszy dla środowiska nie może być utożsamiany z jednym z wariantów proponowanych do realizacji przez wnioskodawcę, ponieważ decydującym czynnikiem w wyborze tego ostatniego wariantu jest czynnik najczęściej ekonomiczny, a nie ochrona środowiska (wyrok NSA z dnia 13 czerwca 2023 r., sygn. akt III OSK 1384/22, Lex nr 3582092). Przedstawienie minimum trzech wariantów pozwala na utworzenie „siatki porównawczej”, na gruncie której organ weryfikuje proponowane warianty. Wariant najkorzystniejszy dla środowiska jest trzecim z wariantów, którego opis powinien zawierać raport, a ilość wymaganych do przedstawienia w raporcie wariantów realizacji przedsięwzięcia nie zależy zatem od woli i uznania, a także oceny inwestora (wyrok WSA w Poznaniu z dnia 14 sierpnia 2024 r. sygn. akt II SA/Po 655/23, Lex nr 3750987).

Raport, znajdujący się w aktach sprawy, zawiera opis dwóch wariantów - wnioskowanego (wariant nr 1) oraz alternatywnego (wariant nr 2). Zdaniem Kolegium zabrakło analizy wariantu najkorzystniejszego dla środowiska, gdyż jednozdaniowy opis zawarty na str. 43 raportu za takowy nie może być uznany. Wariant najkorzystniejszy dla środowiska nie może być jednocześnie arbitralnie uznany przez inwestora za ten, który odpowiada wariantowi inwestorskiemu. To, że wariant inwestorski generuje najmniejsze oddziaływanie na środowisko, to nie oznacza, że tenże wariant jest najkorzystniejszy dla środowiska. Może być on najkorzystniejszy, ale tylko z punktu widzenia możliwości inwestorskich wnioskodawcy. W badanej sprawie raport przedstawiony przez wnioskodawcę nie zawiera wariantu najkorzystniejszego dla środowiska, dlatego już tylko z tego względu uzasadnione stało się uchylenie zaskarżonej decyzji.

Kolegium zauważa przy tym, że „wariant zerowy”, polegający na niepodejmowaniu się przedsięwzięcia nie jest w ogóle wariantem przedsięwzięcia, o którym mowa w art. 66 ust. 1 pkt 5 ustawy. Skoro ustawodawca nałożył na wnioskodawcę obowiązek przedstawienia trzech wariantów przedsięwzięcia, to niepodejmowanie przedsięwzięcia nie jest wariantem jego realizacji. Jeśli inwestor nie przewiduje realizacji przedsięwzięcia (nie podejmuje realizacji przedsięwzięcia, czyli przedstawia tzw. „wariant zerowy”), to nie ma podstaw do określania w drodze decyzji środowiskowych uwarunkowań jego realizacji (wyrok NSA z dnia 21 listopada 2017 r., sygn. akt II OSK 520/16, Lex nr 2428639).

Powyższe spostrzeżenia odpowiadają zarzutowi sformułowanemu w odwołaniu od decyzji, iż organ niedostatecznie dogłębnie rozważył warianty przedsięwzięcia, na co zwróciła uwagę jedna ze stron postępowania. Zasadne jest w dalszym postępowaniu, by organ zobowiązał wnioskodawcę do przedstawienia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisku zawierającego warianty zgodne z zapisem art. 66 ust. 1 pkt 5 ustawy, poddał jej opiniowaniu i analizie i dopiero na tej podstawie wydał decyzję.

Innym uchybieniem zaskarżonej decyzji jest niezamieszczenie w jej treści zaleceń koniecznych do uwzględnienia, które Dyrektor ZZ w Pile wyartykułował w swojej opinii z dnia 20 lipca 2023 r. o braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Co prawda organ I instancji nie był już zobowiązany do uzgadniania z organem właściwym w sprawach ocen wodnoprawnych warunków realizacji planowanego przedsięwzięcia (art. 77 ust. 1 pkt 4 ustawy), ale nie zmienia to faktu, iż wydanie przez Dyrektora ZZ w Pile 11 zaleceń winno znaleźć się w sentencji decyzji środowiskowej i omówione w jej uzasadnieniu.

Kolegium uważa też, że organ zasadniczo nie wypowiedział się do uwag i wniosków B. M. – osoby będącej stroną postępowania, uprawnioną do wnoszenia zastrzeżeń w toku całego postępowania. Osoba ta pismami z dnia 17 lipca 2024 r. i dnia 29 sierpnia 2024 r.

przedstawiła swoje wątpliwości na temat planowanej inwestycji kwestionując zapisy raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia. Organ w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji lakonicznie stwierdził jedynie, iż „nie przychyła się do argumentacji B. M.”, ale szerzej nie wyjaśnił swojego odmiennego stanowiska dla podniesionych zarzutów. W toku postępowania uwagi strony zostały zweryfikowane przez inwestora, który udzielił na nie odpowiedzi, ale informacje w tym zakresie nie znalazły swojego odzwierciedlenia w treści decyzji. Konieczność dopuszczenia każdego dowodu, który przyczyni się do wyjaśnienia sprawy (art. 75 §1 kpa) oraz nakaz zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego (art. 77 § 1 kpa) uzasadnia obowiązek organu odniesienia się do wniosków B. M. W tym przypadku taki obowiązek nie powinien polegać jedynie na przytoczeniu odpowiedzi, której inwestor udzielił wnioskodawcy, ale samodzielne zajęcie stanowiska przez organ w podniesionych przez zgłaszającego uwagi kwestiach.

Odnosząc się do innych zarzutów zawartych w odwołaniu, Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Pile zwraca uwagę na fakt, że zastrzeżenia wobec treści raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub uwagi do stanowisk organów opiniujących - uzgadniających, aby nie były uznane za gołosłowne, powinny zostać poparte ekspertyzą, która w sposób udokumentowany i jednoznaczny wskazuje na wady raportu bądź uzgodnienia (opinii). Pojawiające się więc argumenty, że przedsięwzięcie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000 lub że będzie negatywnie wpływać na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych wskazanych w przepisach ustawy Prawo wodne, póki nie zostały rzetelnie i fachowo opisane i skonfrontowane, póty nie mogą uchodzić za dostatecznie wiarygodne i podlegające rozpatrzeniu.

Biorąc powyższe pod uwagę, Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Pile zadecydowało o uchyleniu zaskarżonej decyzji Wójta Gminy Czarnków z dnia 27 sierpnia 2025 r. w całości i przekazaniu sprawy do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji. W nowym postępowaniu organ będzie zobowiązany kierować się wytycznymi zawartymi w niniejszym uzasadnieniu, a w szczególności winien ponownie przeanalizować wariantowość przedsięwzięcia i poddać go uzgodnieniu, uwzględnić zalecenia Dyrektora ZZ w Pile zawarte w jego opinii z dnia 20 lipca 2023 r. oraz rzetelnie odnieść się do uwag B. M.

W tym stanie faktycznym i prawnym orzeczono jak w sentencji.

Decyzja niniejsza jest ostateczna.

POUCZENIE:

1. Na decyzję służy sprzeciw, który można wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu za pośrednictwem tutejszego Kolegium w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji (art. 64a ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi - zwana dalej ppsa).

2. Od sprzeciwu pobiera się wpis stosunkowy lub stały (art. 230 ppsa). Wpis stosunkowy pobiera się w sprawach, w których przedmiotem zaskarżenia są należności pieniężne. W innych sprawach pobiera się wpis stały (art. 231 ppsa). Do sprzeciwu od decyzji stosuje się odpowiednio przepisy o skardze, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej (art. 64b § 1 ppsa).

3. Strona składająca sprzeciw ma możliwość ubiegania się przed Sądem o przyznanie jej prawa pomocy (w zakresie całkowitym lub częściowym) obejmującego zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie radcy prawnego lub adwokata, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego (art. 245 ppsa).

Wysokość oraz szczegółowe zasady pobierania wpisu regulują przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Wpis stosunkowy zależy od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:

- 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
- 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
- 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
- 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.

Wpis stały bez względu na przedmiot zaskarżonego aktu lub czynności wynosi w sprawach:

- 1) skarg na postanowienia wydane w postępowaniu administracyjnym, egzekucyjnym i zabezpieczającym - 100 zł;
- 2) skarg na akty lub czynności z zakresu administracji publicznej dotyczące uprawnień lub obowiązków wynikających z przepisów prawa - 200 zł;
- 3) skarg na akty prawa miejscowego organów jednostek samorządu terytorialnego i terenowych organów administracji rządowej - 300 zł;
- 4) skarg na akty organów jednostek samorządu terytorialnego i ich związków, inne niż akty prawa miejscowego, podejmowane w sprawach z zakresu administracji publicznej - 300 zł;
- 5) skarg na akty nadzoru nad działalnością organów jednostek samorządu terytorialnego - 300 zł;
- 6) skarg na bezczynność organów administracji publicznej - 100 zł;
- 7) zażaleń na postanowienia wojewódzkich sądów administracyjnych - 100 zł.

Wpis stały wynosi w sprawach skarg, nieobjętych wpisem stosunkowym, z zakresu:

- 1) budownictwa i architektury - 500 zł;
- 2) zagospodarowania przestrzennego - 500 zł;
- 3) ochrony środowiska i przyrody - 200 zł;
- 4) gospodarki wodnej - 300 zł;
- 5) nieruchomości - 200 zł;
- 6) rolnictwa i leśnictwa - 200 zł;
- 7) ewidencji ludności i dowodów osobistych - 100 zł;
- 8) cudzoziemców, paszportów i wiz - 300 zł;
- 9) aktów stanu cywilnego i obywatelstwa - 100 zł;
- 10) kombatantów - 100 zł;
- 11) własności przemysłowej - 1.000 zł;
- 12) zobowiązań podatkowych - 500 zł;
- 13) prawa celnego - 500 zł.

Wpis stały w sprawach skarg dotyczących uprawnień do wykonywania określonego zawodu, czynności lub zajęć, bez względu na ich rodzaj i charakter, wynosi 200 zł.

Wpis stały w sprawach skarg dotyczących postanowienia lub decyzji wydanych w trybie wznowienia postępowania administracyjnego, stwierdzenia nieważności, uchylenia lub zmiany albo wygaśnięcia aktu, bez względu na przedmiot sprawy, pobiera się w wysokości 200 zł.

W sprawach skarg niewymienionych powyżej wpis stały wynosi 200 zł.

Zwolnienie z mocy ustawy (art. 239 ppsa)

§ 1. Nie mają obowiązku uiszczenia kosztów sądowych:

- 1) strona skarżąca działanie, bezczynność organu lub przewlekłe prowadzenie postępowania w sprawach:
  - a) z zakresu pomocy i opieki społecznej,
  - b) dotyczących statusu bezrobotnego, zasiłków oraz innych należności i uprawnień przysługujących osobie bezrobotnej,
  - c) dotyczących chorób zawodowych, świadczeń leczniczych oraz świadczeń rehabilitacyjnych,
  - d) ze stosunków pracy i stosunków służbowych,
  - e) z zakresu ubezpieczeń społecznych,
  - f) z zakresu powszechnego obowiązku obrony,
  - g) udzielania cudzoziemcom ochrony,
  - h) dotyczących dodatków mieszkaniowych;
- 2) prokurator, Rzecznik Praw Obywatelskich i Rzecznik Praw Dziecka;
- 3) kurator strony wyznaczony przez sąd orzekający lub przez sąd opiekuńczy dla danej sprawy;
- 4) strona, której przyznane zostało prawo do pomocy w postępowaniu przed sądem administracyjnym (prawo pomocy), w zakresie określonym w prawomocnym postanowieniu o przyznaniu tego prawa.

§ 2. Nie mają obowiązku uiszczania opłat sądowych organizacje pożytku publicznego, działające na podstawie przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w sprawach własnych, z wyjątkiem spraw dotyczących prowadzonej przez te organizacje działalności gospodarczej, a także organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie - w sprawach własnych dotyczących realizacji zleconego zadania publicznego na podstawie przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

/-/ Monika Słupska – Janulis

/-/ Maciej Wajs

/-/ Wiesława Mazur

Otrzymują:

1. r. pr. M. Ł. – pełnomocnik P. F.
2. [...] Sp. z o.o. w K.
3. pozostałe strony postępowania zgodnie z art. 49 kpa
4. Wójt Gminy Czarnków
5. aa

Do wiadomości:

1. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Czarnkowie
2. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu
3. Dyrektor Zarządu Zlewni Wód Polskich w Pile

Klauzula informacyjna

Zgodnie z art. 13 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016) Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Pile informuje, iż:

1) Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest:

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Pile reprezentowane przez Prezesa Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Pile z siedzibą ul. Dzieci Polskich 26, 64-920 Piła.

2) Administrator wyznaczył inspektora ochrony danych, z którym można skontaktować się poprzez email: iod@kolegium.pila.pl w każdej sprawie dotyczącej przetwarzania danych osobowych.

3) Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu realizacji ustawowych zadań Samorządowego Kolegium Odwoławczego na podstawie:

- Art. 6 ust. 1 lit. c ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. (w związku z realizacją obowiązku prawnego ciążącego na administratorze)
- Art. 9 ust. 2 lit. g ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. (ze względów związanych z ważnym interesem publicznym, na podstawie prawa)
- art. 1 oraz art. 2. ustawy z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych.

4) Pani/Pana dane osobowe będą przekazywane wyłącznie podmiotom uprawnionym do uzyskania danych osobowych na podstawie przepisów prawa lub zawartych umów (operatorzy pocztowi, usługi IT).

5) Pani/Pana dane osobowe przechowywane będą w czasie określonym przepisami prawa, zgodnie z instrukcją kancelaryjną obowiązującą u Administratora.

6) Posiada Pani/Pan prawo żądania od Administratora dostępu do danych osobowych, prawo do ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania, prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania, prawo do przenoszenia danych, prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie, jeżeli przepisy prawa nie stanowią inaczej.

7) Przysługuje Pani/Panu także prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego zajmującego się ochroną danych osobowych - Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, gdy uzna Pani/Pan, że przetwarzanie danych osobowych Pani/Pana dotyczących narusza przepisy RODO.

8) Podanie danych osobowych w zakresie wymaganym ustawodawstwem jest obligatoryjne.

9) Pani/Pana dane nie będą przekazywane poza teren Unii Europejskiej.

10) Pani/Pana dane nie będą podlegały zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji oraz profilowaniu.